

HMATOVÁ HRA S PODZIMNÍMI PŘÍRODNINAMI

Tahle hra v sobě kombinuje mnohé: rozvoj smyslového vnímání, poznávání přírody, zábavu na ven i na doma, komunikaci, představivost...

Základním prvkem je pytel, do kterého děti nevidí a do kterého mohou pohodlně strčit obě ruce a hmatem prozkoumávat věci v pytli. Nejsnáze ho vyrobíte z vyřazeného trička, které zašijete u krku a dole (ideálně trochu do oblouku, aby se malé předměty neschovaly do růžků). Abyste mohli hrát, budete takové pytle potřebovat dva. Pro děti také bude hra jednodušší, pokud jim k pytli s místech, kde mělo tričko ramena, přišijete ještě popruh, aby mohly mít pytel pověšený na krku, jako takovou klokaní kapsu. ...Vlastně, v mikině s „klokankou“ se to dá do jisté míry hrát taky. :)

Předměty, které do pytle schováme budeme potřebovat každý dvakrát. Ať už se rozhodnete pro podzimní přírodniny jako teď my, nebo použijete třeba věci z domácnosti, můžete si s dětmi už při přípravě zahrát na dvojice. „Hele, co mám. Najdeš stejný?“ A jakmile to děti pochopí, střídajte se s nimi. Bude vás to oba bavit víc. Pro hru nakonec vyberte předměty přiměřeně velké, nijak ostré nebo pichlavé (bodlák nedoporučujeme) a které drží dobře pohromadě, nerozpádají se nebo nedrolí. Do pytle pak dejte od každé věci jednu. Druhou do druhého, nebo do třeba do krabičky.

My jsme nasbírali tohle:

Ale druhý do páru bychom snadno našli i doma, třeba pro tyhle předměty:

Pokud se vydáte ven pro přírodniny, můžete z toho udělat něco mezi bojovkou a naučnou stezkou. Rovnou vyhlaste, že jdete hledat různé žaludy, šišky, kamínky, kaštiny, klacíky a podobné věci na hru. Vybavte dítě košíčkem a sebe nůžkami a o každé věci, kterou seberete dítěti něco povězte. U těch větších vám to umožní hrát pak hru ve více variantách a rozvíjet

jejich abstraktní představivost a myšlení v souvislostech. Každopádně mějte na paměti, že předměty ve dvojici by si měly být co nejpodobnější, a to jak vzhledově, tak po hmatu. Snažte se proto najít třeba kamínky podobné barvy, tvaru i velikosti. Šišky můžete použít víckrát – jeden pár budou šišky z borovice, další malé modřínové a tak dál.

A jak si pak s hmatovým pytle hrát? Možností je několik a pokud se do toho pustíte, určitě přijdete na spoustu dalších. Ale pro začátek...

Sedněte si s dítětem naproti sobě, dejte mu pytel s věcmi a sobě druhý. (Případně si dejte svoji půlku věcí do krabičky, ale pokud možno do takové, aby na ně dítě nevidělo a nerušily ho.) Pak **vyndejte jednu věc a dítě vyzvěte, aby ve svém pytli našlo stejnou.**

Jakmile dítě hru pochopí (a máte-li dva pytle), **můžete se začít střídat, případně nechat dvě děti hrát si takhle spolu.** Vydrží to déle, než byste hádali.

Hrát se dá také staré dobré „**Kdo dřív najde...?**“ Tady můžete obtížnost hodně měnit tím, zda **předměty pojmenováváte** nebo je **popisujete podle souvislostí**, které jste si o nich s dítětem řekli. „Kdo dřív najde něco, co rády jedí veverka?“ „Kdo dřív najde něco, co roste na dubu?“ „A kdo dřív najde něco, z čeho se vaří čaj?“ Nebo můžete předměty zkusit **charakterizovat podle jejich vlastností.** Hledat něco malého/velkého, tvrdého/měkkého, kulatého/hranatého, lehkého/těžkého...

Zábavná a trochu napínavá může být pro děti i hra „**Hádej, co je v pytli?**“. Domluvte se s dítětem, jestli do pytle vždycky schováte jen jednu věc, nebo třeba tři a každý vyrazte po bytě najít něco, co připravíte tomu druhému jako hádanku. Pak si pytle vyměňte. Schválně, kdo první přijde na to, co v pytli je. Můžete hrát jen po hmatu, nebo si dát i nějakou nápovědu. Těm ještě větším pak už sami ani nenapovídejte, jen odpovídejte na jejich otázky a nechte je pátrat.

Pytel dětem taky umožní vyzkoušet si, jestli dokáží udělat **jednoduché věci poslepu.** Třeba nacvakat pár kolíčků na prádlo na platební kartu, sestavit několik kostek Dupla, naházet žaludy do lahvičky, zavřít šroubovací skleničku... A kdo to bude mít dřív?

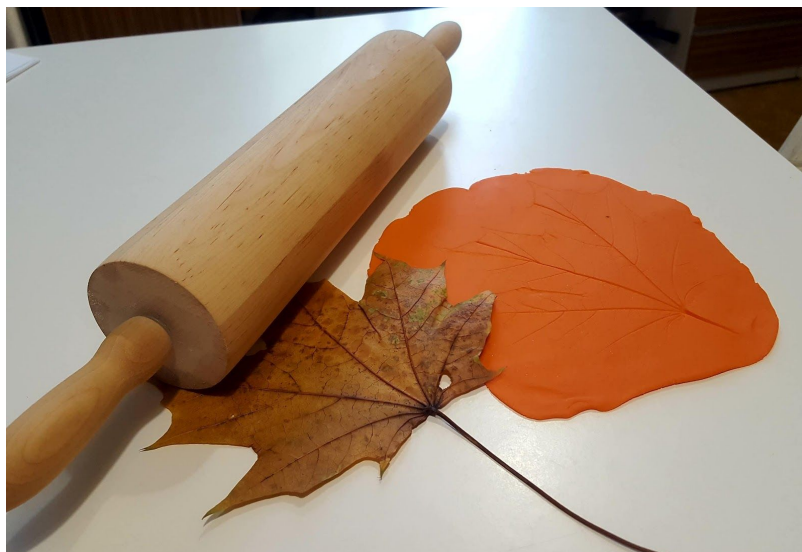
Hmatové pexeso se zase hraje tak, že dáte dítěti do pytle několik párů věcí. Dokáže najednou vyndat dvě stejné?

Nebo dejte do pytle tenisák, pingpongový míček a kuličku a nechte dítě vyndat je v pořadí podle velikosti. Nebo cokoliv dalšího. Zkrátka buďte kreativní a plňte pytle s hravostí.

PODZIMNÍ TVOŘENÍ

Tedy, jablka a hrušky jsme v dětství malovali povinně všichni každý podzim. Taky jsme lepili na papír podzimní listy. Ale možností je hromada, důvodů tvořit také, a o čase po, který potřebujeme zabavit své děti, teď ani nemluvě. Takže... Jde se tvořit!

Podzimní listy mají krásné barvy a také nádhernou strukturu, kterou můžeme při tvoření využít. Jednou z možností je otiskování. Asi nejjednodušší na realizaci je varianta **modelína, listy a váleček**.

Pokud modelínu doma nemáte, najdete i tentokrát na konci recept na výrobu její domácí verze z mouky, soli, octa, oleje a vody.

Modelínu můžete samozřejmě také nahradit některou z modelovacích hmot, které se dají vytvrdit a výrobek tak zůstane trvalý. Třeba tak vzniknou první z budoucích vánočních dárků pro babičky. Třeba brož – otiskněte na hmotu list, vykrojte tvar, na zadní stranu umístěte zavírací špendlík a nechte vytvrdnout, případně ještě výtvar obarvěte. Nebo podšálek – ten je o ten špendlík jednodušší. :)

Máte doma **voskovky**? Pokud ano, použijte je naplocho. Hodí se pak výborně k prokreslování struktur listů na papír. Ten volte spíš tenčí, aby to šlo dobře. A pokud nemáte voskovky, zkuste křídly. Jde to taky, jen víc špiní.

Stejně jako na všechno ostatní, i na tvoření s dětmi najdete spoustu nápadů na internetu. Sami z nich někdy čerpáme, ať už s vámi tvoříme v Jablíčkově nebo vám nápady posíláme domů. A protože některé internetové zdroje považujeme za obzvlášť povedené, rádi vám je doporučíme. Jedním z nich je **Radka Rubešová, fb skupina Tvoříme s prožitkem**.

Vyrobít si můžete také **podzimního ježka**.

Tohohle nádherného podzimního ježka vyrobil se svojí maminkou jablíčkovský exježek Matýsek. Moc děkujeme za inspiraci a hrdě předáváme dál...

Základem ježka je PET lahev a vše se lepí tavnou pistolí. Místo víčka nalepíte kaštan a zbytek lahve omotáte provázkem (také trochu podlepeným, aby lépe držel). Bodliny jsou z borových šišek a pak už je ježek ozdobený vším, co najdete na podzim na procházce. Hlavně si procházku i tvoření užijte!

RECEPT NA DOMÁCÍ MODELÍNU

PŘÍSADY

150g hladké mouky

80g soli

2 lžíce octa

1 lžíce oleje

300 ml vody

potravinářská barviva (lze nahradit viz níže)

vonné olejčky (pokud chcete aby plastelína voněla)

POSTUP (trvá asi 5 minut)

- Mouku smícháme se solí. V další nádobě smícháme vodu s olejem, octem, vybranou potravinářskou barvou a vonným olejíčkem.
- Mouku se solí dáme na pánvičku (musí být teflonová nebo keramická) a zalijeme připravenou směsí. Hmota se nám po chvílce začne přilepovat, ale to vůbec nevadí, naopak, a my mícháme a mícháme, až nám vznikají hroudy.
- Pořád patláme, až máme jednu obrovskou kouli a pořád se jí snažíme obracet a různě rozplácávat. Sundáme a necháme vychladnout. Máme hotovo a pokračujeme s další barvou.

Takto vyrobená plastelína je nejedovatá, ale zároveň díky soli a octu není dobrá, což ji pro děti činí ještě bezpečnější. V uzavřené nádobě v ledničce vydrží velmi dlouho, protože ocet a sůl ji dobře konzervují. Je ale třeba počítat s tím, že když ji necháte na vzduchu, začne vysychat a tvrdnout a vytvoří se na ní bílý povlak. (Nebojte se, neplesniví, jen se na ní vytvářejí krystalky soli, jak se odpařuje voda.)

Pokud nemáte doma potravinářská barviva, můžete třeba použít nálev z červené řepy místo vody a vyrobit tak růžovou, nebo přidat do sypké směsi kakao nebo skořici a vyrobit hnědou, apod. Výborně fungují i barvy určené na velikonoční vajíčka. Přidejte je k tekutým přísadám.